

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . . . 6 ft.
 Fél évre . . . 3 ft.
 Negyed évre . . . 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető
 küldemények a szerkesztő-
 nek, anyagiak a laptulaj-
 donosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyitlér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 30 kr.

A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyvnyomdá-
 jában és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A tagosításról.

I.

ma szives méltatások, melyekben a tagosításról közölt korábbi szerény cikkeim („Bácska“ 1889. 84., 85., 86. szám) részesültek, arra köteleznek, hogy az azokban tett ígéretemet bevaltsam. Mielőtt azonban ezt tenném, annak előfeltételül szükségesnek mutatkozik két igen fontos jogi kérdés taglalásába bocsátkoznom. Ezek a mig egyrészt a sérthetetlen tulajdonjogot érintvén, a birtokrendeztető közönségnek vitális érdekébe vágnak, addig másrészt olyanok is, a melyekre nézve nemcsak a laikus közönség, de az urbéri bírák körében is különböző s merőben ellentétes felfogások érvényesülnek.

Az 1848. évi LX. t. c. — mely az addig fenállott urbériséget végkép megszüntette és a volt földesurak kármentesítését Kossuth Lajos lelkes szavai szerint „a nemzeti közbecsület vélté paizsa alá helyezte“ — a volt jobbágyot az általa ideiglenesen birtokos, illetve zsellérbirtokos kizárólagos örökös tulajdonosává tette. Mivel pedig a körlátlán tulajdonjoggal — miként a lóval a kötőfék — a szabad rendelkezési jog is együtt jár, igen természetesen előre látható volt a birtokoknak szétdarabolása, illetve azoknak szerzés útján történő szaporítása is. Amde mivel sem az 1848. évi törvények; sem az 1853. évi március 2-án kibocsátott „Nyitlér parancsok“ (pátenssek); sem az 1856. évi február 2-án kiadott „Utasítás“; az 1836. évi IV. t. c. 9., 10.; továbbá az 1840. évi VIII. t. c. 4. §-ainak — az urbéri telkek szétdarabolását tiltó, illetve a többszerzéseket megszorító rendelkezéseit meg nem szüntették, azért ezek továbbra is érvényben maradván, szülőökai lettek többrendbeli visszás állapotoknak. Ezen bajokon segítendő, hozatott az 1871. évi LIII-iki törvény, melynek 55. §-a a fenti törvényeknek tiltó, illetve megszorító rendeleteit nemcsak eltörölte, de 59. §-ában a már megtörtént eldarabolások, illetve többszerzéseket is — a mennyiben ezek az új törvénynek érvénybehelyezése előtt jogérvényes ítélettel még el nem döntettek — megáthadhatatlannak jelentette ki és az ezek iránt még folyamatban volt kereseteket megszüntette.

A jogfolytonosság révén ugyanazon §-ok rendelkezéseiből önkénynt az 56. §-nak azon rendelkezése is, mely szerint a volt urbéres telkes és zselléralományok egyéb tartozékai — u. m. legelő, erdő és nádlási illetmények — különváltan is elidegeníthetők, ha azok a telekkönyvekben külön vannak kiintetve. Ennek megtörténtéig, a mennyiben az ellenkező be nem bizonyíthatnak, a *belsőség tartozékai* tekintendők. Bennünket ezen alkalommal az 56. §-nak most leirt második bekezdése érdekel kiválóan.

A Mária-Teréziai urbért behozott királyi biztosoknak és tisztviselőknak adott utasítások — Instructio pro Commissariis Regiis et Instructio pro Exequentibus Magistratualibus 1767., 1770. — értelmében minden földesur a jobbágyok marháinak eltartása és táplálása céljából elegendő legelőt tartozott adni. Ennek nagysága a tartani megengedett marhák számától függött, és — a Bácskát kivéve — miként ezt az ugynevezett *Urbáriumok* — a jobbágyok jogainak letéteményesei — tanúsítják, községenként változó volt. De mivel ezen meghatározás igen tág rugalmassági határok között ingadozott, azért az 1836. évi VI. t. c. 3. §-a ezen határokat egy-egy egész telek után: 4-től egész 22 — 1200 □ öles — holdmennyiség közé szorította. Oly módon mindazonáltal, hogy az eljáró bíróságok ezen mennyiséget leszállíthatták, illetve fölemelhették azon ritka esetekben, ha a volt földesur birtokában elegendő legelő nem találtatott, illetve, ha túlságos sok legelő mellett, a volt jobbágyok kiterjedt marhatenyésztést is üztek.

Ezen intézkedésekből kifolyólag — mivel marhák tartására, az ezekkel urbéri szolgáltatásokat teljesített és földjeiket művelő telkes gazdák voltak följosítva — egészen természetesen jutott érvényre azon felfogás, hogy az olyan ese-

tekben, a midőn a külső telki állomány a belsősegtől — a volt urbéri háztól — elszakított, a legelőilletmény csakis a külső telki állomány tulajdonosát illetheti, mint olyant, aki földjeinek művelhetése céljából marhatartásra van kényszerítve. Az alapján teljesen helyes ezen nézetnek gyakorlati érvényesítése azonban igen számos esetben teljesen lehetetlenné vált.

Mert: a meddig az urbériség fenállása mellett a nemesi kiváltságok érvényben maradtak; a meddig az álladalom fentartásának csaknem összes terhei a volt urbéresek vállait nyomták és az adóalapot a jobbágyok által művelt földek képezték, melyeknek épségbentartása felett az állam urbéri törvényei által oly féltékeny figyelemmel őrködött, hogy az egyszer jobbágy kezén volt urbéri birtokból allodiális birtok többé soha sem válhatott; a meddig tehát az urbéri birtokok csak alkatrészeikben egymást kiegészítve voltak gyümölcsözők, addig szétdarabolásokról és a föld értékének emelkedéséről szó sem lehetett. De a midőn az urbériség megszüntével a nemesi kiváltságok és az ösiségi törvény is a multak emlékeivé váltak; a midőn a közteherviselés általánossá lett és a törvény előtti egyenlőség elve is kimondatott: akkor a szabadelvűség egészséges áramlata egy tiszta léghöz megteremtésével teljesen megváltozott viszonyokat hozott létre.

A föld felszabadult s értékében rohamosan emelkedett. A műveltség terjedésével a szükségletek növekedtek és magával hozta a kereskedelem elárúsító piacait is, a föld terményei számára. Az országban kereskedelmi gócpontok — emporiumok — alakultak, melyeknek közelében egy félholdas birtok több jövedelmet biztosított tulajdonosának, mint azelőtt egy egész urbéri telek. Mindezek — a népesedés emelkedése mellett — magukkal hozták a volt urbéri birtokoknak óriási mérvű széttagolását is.

Ilyen körülmények között tehát a legelőilletményeknek tulajdonjogi megállapítása és azoknak kiosztása alkalmával az illetékes végrehajtó közegek egy olyan akadállyal jöttek összeütközésbe, melyet működésük folyamában érzékeny érdeksérelmek nélkül elhárítaniok nem sikerült. Ezen akadály a legelőilletményeknek annyira minütiosus elaprózásából állott, hogy ennek gyakorlati érvényesítése a lehetetlenség kemény szirtjén teljesen megtörtött.

A látszólag igen merész ezen állításnak alapossága azonnal szembetűnővé válik, ha figyelembe vesszük, hogy az 1836. évi VI. t. c. 3. §-ának megalkotása, az ugyanazon évi IV. t. c. 9. és 10. §-ainak — melyeket az 1840. évi VIII. t. c. 4. §-a is megerősített — érvényben tartása mellett történt.

Míthogy pedig az idézett törvénynek a legelőilletmények megállapítására vonatkozó — még ma is érvényes — szakasza, a legelőilletményt, tekintet nélkül a művelési ágakra, az akkor még széttagolhatatlan $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$ és 4 teleknek egymáshoz tartozó összes mennyisége után állapította meg. jogszerűen következik, hogy ami megilletti az egészet, ugyanahhoz aránylagosan jogosult az egésznek egymáshoz tartozó, minden egyes alkatrésze is. Ebből kifolyólag, ha figyelembe vesszük még azt is, hogy már a szétdarabolásokat, illetve többszerzéseket tiltó rendelkezéseket eltörölő törvénynek életbeléptetése előtt, még inkább pedig ezután, a különböző telki állományokhoz tartozó birtokok különböző jogcímeiken egymással teljesen össze is kevertettek, melyek hovátartozóságának alapos kinyomozása, a minden emlékezetet megőrlő idők lefolyása után teljesen lehetetlenné vált: akkor fogalmat alkothatunk magunknak azon óriási nehézségek és bábéli zavarokról, melyek a legelőfelosztások alkalmával a végrehajtás foganatosítása elé tornyosulnak.

Mindezen anomáliák az 1871. évi LIII. t. c. megalkotása előtt már közismeret tárgyai lettek, ami a törvényhozás tagjait arra indította, hogy a két rossz közül a kisebbet választván, a tulajdonjogot — az erdő, legelő és nádlási illetményekre nézve — minden esetben a volt régi urbéres ház javára ítélik meg, ha csak az még a birtokrendezések foganatosítása előtt telekkönyvi-

leg másra át nem ruháztatott. A törvényhozás ezen határozata a most hivatkozott törvénycikk (1871. LIII.) 56. §-ában nyert félremagyarázhatatlan kifejezést.

A törvénynek ezen rendelkezésével szemben az urbéri bírák és jogtudósok körében — részint azért, mert annak megokolása nem volt általánosan ismeretes, részint pedig azért, mert alkalmazásának szüksége, a szertelen elaprózások esetei, nem mindenütt fordult elő — különböző felfogások érvényesültek. Mivel pedig az eljáró kir. törvényszéki bírák működéseit a törvényeken kívül még a kir. kuria által jóváhagyott határozatok is szabályozzák, azért a különböző felfogásokat megokoló érvelések tömkelegében a kivezető Ariadne fonalat alig lehetjük fel.

Igy pl. egy legelőelkülönzési urbéri perben, mely választott, tehát nem rendes urbéri törvényszéki bíróság előtt lett letárgyalva, a legelőnek felosztása alkalmával a legelőilletmény tulajdonjoga, a külső telki állománynak 1871. évi dec. 24-ike előtt történt elkülönítésénél a volt urbéres háztól a külső telki állomány, az azon idő után történetknél pedig a volt urbéres ház javára ítélt meg, mely határozat a kir. kuria által is jóváhagyott.

De más eseteknél ellenben úgy a kir. tábla, mint a m. kir. kuria szintegy helybenhagyták az urbéri eljárások terén ma már kiváló szaktekintélynek elismert urbéri bírónak azon határozatát is, ki szigoruan a törvényhez ragaszkodva, a legelőilletményt — a jognak a volt urbéres háztól történt elidegenítésének telekkönyvi igazolása eseteit kivéve — feltétlenül a volt urbéres háznak ítélte oda még akkor is, ha a ház jelenlegi tulajdonosa a szokásos legeltetési és faizási jogokban, melyeket a külső telki állomány birtokosa élvezett, sohasem részesült. A mennyiben pedig a külső telki állományok tulajdonosai — a legeltetési, faizási és nádlási jogoknak bizonyos számú éveken át történt háborítlan birtoklása jogcímen — azon határozat ellen panaszt emeltek, úgy őket, mint a jelzett jogok megvételét igazoló és jogérvényes szerződéssel bírókat, a szokásos törvénykezési eljárás követésére utasította. Ezen bírői intézkedésnek közelebbi méltatásával, szerény cikkünk egyik további helyén fogunk foglalkozni.

Papp László.

Hirek.

Kinevezések. Ó Felsége 1890. január 1-től számítható ranggal huszárnagyokká nevezte ki: Fernbach Károly 10-ik és Falcione Lajos, Szemző János ifjú és Szemző Dezső 4-ik ezredbeli volt huszárnémeteket.

Műszaki magasvendégek voltak vármegyének Rapaics Radó és Bernolák Sándor miniszteri tanácsos urak személyében. Első sorban megvizsgálták a Bezdán-Monostorszegh közötti Kapolya-fok új mederbe terelésére irányult munkálatokat, azután megtekintették Apatinban a partvédelmi munkálatokat és végül Gombosra rándultak, ahol szintén partvédelmi munkálatok vannak folyamatban. Szemleljük a vármegyve aispánja kísérte őket, aki maga is szenvedélyes műkedvelő lévén az efféle építészeti terén, mindenre nyomban megadta a legpontosabb felvilágosítást.

Községek figyelmébe. Arvatóri és községi számadások szerkesztésére, valamint nyilvánosítására ajánlkozik egy, sok évi gyakorlattal bíró szakértő. Bővebb felvilágosítást készségesen nyújt el lap kiadója.

Beteg járás. A zentai szolgabírói járásban sok a trachomás szembeteg. Magában Zentán körülbelül kétezer szembeteg van.

Közgyűlés. A zombori izr. hitközség folyó hó 26-án délután 3 órakor a hitközség tanácstermében közgyűlést tart. Tárgysor: Évi jelentés. Az 1890. évre 4710 forint bevétel és kiadás van előirányozva. A hitközség tiszta vagyona meghaladja a 20,000 frtot.

Hímen. Kollár József, helybeli jónévű könyvtáros, jegyben jár a kedves és szép Gromilovits Mariska kisassnnyal, Gromilovits Károly derek polgártársunk leányával.

Orvtámadás. Prigl-Szt.-Ivánról a multkor közölt gyilkossági hír kiegészítésül még a következőket írják: Folyó hó 15-én tartotta a prigl-szt.-iváni kaszinó-egylet évenkénti bálját. A bál sikerében páratlan lett volna, ha egy megröndít szerencsétlenség közbe nem jött. Ugyanis éjjel 3 órakor azon hir jutott fültünkhez, hogy Pfeiffer Józsefné tanitónét, ki egy kis cseléd kíséretében Eibeck Gyula tanító közeli lakására ment, hogy ott levő 4 hónapos csecsemőjét megszoftassa, a mint a kapun bement, hátha ütötték. Oda siettünk a tett helyére, de

mily borzasztó látvány tárult szemünk elé; a szerencsétlen tanítóné száján és orrán át nagymennyiségben ömlött a vér. Még volt annyi ereje, hogy a szobába szaladjon. Itt levágták róla a ruhát, s az eközben odaérkezett orvos konstatálta, hogy a hát baloldalán egy szúrás észlelhető, mely oly mély, hogy a tüdőbe hatolt. Köszegünk derék aljegyzője, Kostyák József ur, a határőrökkel rögtön elfogatott két egyént, kik épen ezen időben — többek által látva — a kaszinó udvarában időztek, s a tett után eltűntek. Az egyik Berg József 18—19 éves suhanc, a másik Mahr Ferenc családos ember, mindkettő zenész. Fent nevezett aljegyzőnk ugyanakkor kocsit küldött Apatinba, bejelentvén az esetet a csendőrségnek. A csendőrök csakhamar itt voltak és vallatták az elfogottakat. Berg József beismerte, hogy ő a tettes, s vallomása szerint őt ezen tett elkövetésére Mahr Ferenc bírta. Mindkettőt elkísérték 16-an Apatinba. A nőn ejtett seb életveszélyes, állapota eddig változatlan. Az egész szerencsétlen eset bosszu műve, melyet az illetők talán éppen nem a szegény, védtelen nőn akartak kitölteni, de ő volt a szerencsétlen, ki az éjjel a helyiségből először távozott. A bosszu onnan ered, hogy a kaszinó választmányja ez évben a rendezőséget bízta meg azzal, hogy a bálj zenei gondoskodik; ez pedig nem azt a trombitás bandát fogadta fel, melynek a két jómódú tagja, hanem — tekintettel a józlelésre és kaszinói termink kicsinységére — a szivaci cigányokat. Ez a dolog roppant port vert fel. A kaszinó értelmisége általános helyiséssel fogadta a rendezőséget intézkedését. De nagyon rossz néven vette ezen intézkedést a kaszinó-egylet elnöke, Treer János ur, ki a kaszinó helyiségében nyilvánosan kikelt az ellen, s mert nem a trombitás banda játszott a bálon, el sem jött arra. Pedig ő neki, mint elnöknek első sorban tudnia kellene, hogy a többség határozatán mindenkinél meg kell nyugodnia, s hogy az ő nézete avagy véleménye nem lehet irányadó egy egész egyletre nézve. Az elnöknek a kaszinóban tett epés kifakadása éppen nem volt alkalmas arra, hogy a kedélyeket lecsillapítsa. Bál utáni napon az elnök lekötött tisztjét. Hogy miért? ő fogja tudni legjobban. Így ő elveszti címét, a kaszinó pedig visszanyeri önrendelkezési szabadságát.

Vármegyei közgyűlés lesz e hó 28-án délelőtt 10 órakor.

Átvonuló katonák ellátásának díja. A honvédelmi miniszter a hadügyminiszterrel egyetértőleg, az átvonuló katonák számára a szállásadók által adott ellátás díját, az őrmestertől kezdve lefelé, 1890-re a következőleg állapította meg. — A dunáninneni részekben legényenként 17 krajcár, a dunántúli részekben 18 és fél krajcár, a tiszáninneni részekben 15 és fél krajcár, a tiszántúli részekben 15 krajcár, a Királyhágón túli részekben 12 krajcár, Hovát-Szlavonországban 15 kr, Budapesten 24 és fél kr. Pozsonyban 25 és fél kr, Kassán 19 kr, Temesváron 19 és fél kr. Kolozsváron 14 kr, Nagy-Szebenben 14 és fél kr, Zágrában 21 kr, Fiumében 22 és fél kr.

Halálozás. Schlieszer Manó, a helybeli Schlieszer-testvérek jónévi rőfiskereskedő-cég tulajdonosa, tegnap délelőtt, rövid, de kínos szenvedés után, elhunyt. A boldogultnak városunk kereskedelmi fejlődése körül határozott érdeme van, mert olyan nagy és dus választékú rőfiskészletet, mint az övé, közelében alig találhatni.

Titelről írják: Azt mondják, hogy a mi járásunkat amugy hozzáragasztották Bácskához; ez elvitatlan tény, de meg is látszik rajta. A mi városunk — már mi így hívjuk a nagyközséget — valódi empiriuma különböző apró kulturális egyleteknek, társaságoknak stb. Van itt regattá-egylet, melynek elnöke gr. Leiningen, alelnöke a tevékeny Péterffy rakpartkapitány, gyönyörű angol csónakokkal; szépezzeti egylet, amely a fensik keleti oldalát befásítja; polgári kaszinó, melynek elnöke Kirschbaum plébános; öv-egyesülete, melyről bővebben akarok megemlíteni. Hogy az övodák mily helyet foglalnak el nemzeti életünkben, azt talán felesleges is említenünk. Itt ezen a polyglott vidéken, kiváló feladatra van. Nemi anyagi segélyt nyújt ugyan az állam, de az nem elég fenntartására, s így a közönség áldozatkészségére eredményesen apelláltak. A titeli kisedő-egylet javára a napokban igen sikerült dalestélyt és működvelői előadást rendeztek következő programmal: 1. „Gondozó.” Borda, előadta a férfiak. 2. „Az irodában.” Monolog, előadta Knyaskó Ilona k. a. az övönénike, szép sikerrel. 3. „Élj öseim hazája.” Előadta a férfiak, esmos előadással. Egy szerb (Csesztim) és egy magyar vígjáték különös élvezetet nyújtott. Kiemelkedően különösen Nikolics Melanice kisasszony, ki nál sebb szobacienus (már t. i. ez volt a szerepe) nem igen akad; Vuesetis K. urnó és Jenés Ilona k. a. is jól játszottak. A férfiak Ruzs, Nikolics András, Janics, Karl, Burget, kitéttek magukért. Előadás után vig tánc következett hajnalig. Tiszta jövedelem 60 és néhány forint. — Alsó-Kovilon karácson estjén (szerb) gyermek-előadást, szép sikerrel. — Az összes szerb közönség megjelent, megjelentek mint a kovili zárdafőnök vendégei: Michailovics Kornél szolgabíró és dr. Thim József járásorvos is. — Mint halljuk február elejére a regattá-egylet bált szándékozik adni, melyre a meghívók már is készülnek. — E hó 18-án az Anker-hotelben polgári bál adatott. No de minderről máskor. Titeli.

Véletlenségből halál. Szabadkán egy huszár tisztogatta őrmesterének revolverét. Ekközben a revolver elcsúszt s a golyó a melléte álló huszárt úgy oldalba találta, hogy azonnal szörnyen halt.

Új táviró-állomás. Sztanisicon f. é. április 1-ével a temesvári m. kir. posta- és táviróigazgatóság a község anyagi hozzájárulása nélkül táviró-állomást nyitott. Két ízben lett felszólítva a község anyagi hozzájárulásra és a kellő jövedelem garantálására; miután azonban a község a postakincstár eme követeléseivel szemben mitsém ajánlott, a postakincstár saját költségén és rizikójára állította fel a táviró-állomást.

Felakasztotta magát. Priglevecza-Sz. Ivánon Herche Antal szabóinas, f. hó 18-án ismeretlen okból felakasztotta magát.

Táncvigalom. A hódcsági koresolyázó-egylet jövő hó 5-én zárkórú táncvigalmat rendez, melyre nagy előkészületek történnék, mert a koresolyázó-egylet báljain mindig feszelen jökevd uralkodik s a mi fő senki sem szokott petrezselymet árulni. r. t.

Köszegülés. A hódcsági ipartestület rendes évi közgyűlését folyó hó 20-án tagjainak élénk részvételével tartotta meg. A felolvasott jelentésekből kiemeltük a következő statisztikai adatokat: az ipartestület tagjai

nak száma 212, kik 46 féle ipart űznek. Iparossegéd jelentkezett a mult év folyamán 217, eltávozott 132, maradt az év végén 85. A tanoncok száma 123 volt, kikből felszabadult 18, eltávozott 7. A testület iparhatósági biztosa: Schumacher Jakab, ügyésze: Kármán Sándor, pénztárosa: Schwendner József, jegyzője: Brandeker István. A megejtett tisztújítás a következőképpen ment végbe: elnök: Eckert Mihály, alelnök: Butter Ferenc, előjárósági tagok: Bazler József, Baumgartner Lőrinc, Fogl Adam, Hügel József, Leschedieky Lőrinc, Leszmeiszter György, Meurath István, Lorenz János, Reimann Péter és ifj. Schwerer Jakab. Számvizsgálók: Bazler János, Liely István, Neymayer Péter. r. t.

Köszegülés. A zombori „Olvasókör“ vasárnap délelőtt 11 órakor évi rendes közgyűlést tart.

Gyroszraszi tanfolyamot nyitott Zentán Kozics Aladár az ottani kereskedelmi és iparos ifjuság számára.

Gyászhir. Berecz Dezső, rigyicai községi törekvő fiatal aljegyző, hosszas szenvedés után, folyó hó 19-én elhunyt. A boldogult a zombori főgimnáziumnak volt növendéke, s a pályán, melyre lépett, előjárói és a szakfőnök tisztjes jövőt jósoltak neki. Rigyicán mult évi október hóban, a felsőbb latóság és a község közös akarata a jegyzői székbe emelte volna őt, de betegsége már akkor oly előrehaladott volt, hogy pályázati kérvényét be sem nyújtotta. Temetés a község és a környék részvétele mellett folyó hó 21-én délután volt. Ő volt az, ki 1885-ben Gomboson egy jogászszal Tisza Kálmán miatt párbajt vívott s midőn a golyó által megsebesítve, a földre rogyott, még akkor is azt mondta: „Éljen Tisza Kálmán, a haza atyja!”

Gázvilágítás. Szabadkán a gázvilágítás e hó vége felé lép életbe a köz- és magánépületekben; az utakat csak február 1-én kezdik kivilágítani.

Himen. Czirfusz János bezdáni tanító f. hó 15-én vezette öltérhez Farkas Ilka kisasszonyt.

Táncfűzérke. A zombori jótékony magyar nőegylet folyó hó február hó 8-án a „Vadászkürt“ termében jótékonyeln táncfűzérkét rendez. Kezdeté esti 8 órakor. Beléptidj 1 frt. Jegyek előre válthatók Falcione Gusztáv, Sztrilich Zsigmond és Mayer-Thum urak kereskedéseikben, a táncfűzérke estjén pedig a pénztárnál. Felülfizetések a jótékony cél iránti tekintetből közönnel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Esztorgany Borbála, nögyéleti elnök.

Artézi kút. Zentán az ottani vasuti társulat kutat furat a pályaudvarban. Midőn a munka már 53 méterre hatolt, egyszerre csak karvastagsú sugárban ömlött kifelé a víz. Képzeltetni a zentaiak örömet, kik így olesó szerrrel hozzájutnak artézi kúthoz. A kut vize 15 fog meleg s a legjobb ivóvíz. Egy líveggel azonnal felküldték Budapestre vegyelemzés végett.

Gyászhir. Alulírottak az összes rokonság nevében mély fájdalommal jelentik, a szeretett és felejtethetlen anyának, anyósának, nagyanyjának és nővérenek özvegy Czukor szül. Podleszny Annaának f. hó 23-án délután 2 órakor, életének 72 ik évében rövid szenvedés után történt elhunyt. A megboldogult hült tetemei folyó hó 25-én d. u. 4 órakor fognak ágost. evang. egyház szertartása szerint örök nyugalomra tétetni. Zombor, 1890. évi január 23. Áldás emlékére! Béke poraira: Gállé Friderika leánya, Gállé Emil veje, Gállé Dániel, Zoltán, Titus, Gizella, Kálmán, Hugó, Dezső, Irén unokái, Podleszny József testvére és neje Plachta Anna, Podleszny Etel, Béla, Berta gyermekeik, Komopovszky Anna nevelőanyja.

Jegyzői értekezet. Dr. Molnár Károly, a kulai járás nemesen törekvő s közszeretetének örvendő főszolgabírája, a közszolgálatot érdeklő több nagyonfontosságú ügy feletti tanácskozára hivatta össze f. hó 18-án, Kulán, a járásabeli összes községi jegyzőit. Ezen közvetlen érintkezés és közlekedése alája rendelt közegével, míg egyfelől a közigazgatás terén célul tűzött törekvéseit kiemeli, másrészt kiváltképpen a községi jegyzők érzik ennek nagy horderejét, mert közszolgálatot érdeklő fontos ügyek együttes tanácskozása alkalmából a jegyzőket munkásságukban nemes versenyre hívja fel és működtetikben összehangot és egyöntetűséget eredményez; Ariadne fonala ez, mely a falusi notáriust a törvény és rendeletek tabyrintusainak sötét tömkelegéből vezeti ki; hozzájárul működése és hatáskörének tisztázásához, mert a gyakorlat és tapasztalat — ellentétben a gyakran kellő tájékozást nem nyújtó törvényekkel — a közigazgatás terén számos esetben teljesen önálló, a józan felfogás által dikált eljárás involválnak s mint ilyen ugy a közjó, mint a közszolgálat érdekében a jegyzők nagy hasznát érzik. Az értekezleti tanácskozások lényege a közigazgatás különböző ágaira, azoknak mikénti keresztülvezetésére, gyors és pontos elintézésére, a községi jegyzők és előjárók működésének hatáskörére vonatkoztak, és az ezekre vonatkozó, a multak tapasztalataiból merített hiányok közléséből és javaslatok előterjesztéséből állottak. A járási főszolgabíró ez alkalommal számos érdekes kérdést vetett fel és tisztázott. Ezekről ezuttal bővebben és részletesebben nyilatkozni, illetve közleményeket tenni, csupán az tart vissza, mert ezen tanácskozás eredményét forma- és alakban előbb illetékesebb helyről várjuk. Mindazonáltal emítés nélkül nem hagyhatom a járási főszolgabíró által felvetett és általa tisztázott egy kérdést, mely időszerűségénél és jelentőségénél fogva kiváló figyelemre méltó. A kérdés az volt, hogy az államkincstártól az állami italmérés és fogyasztási adókat kizárólagos jogal megszerzett haszonbérlelő a községi előjáróság részéről mily mértékben támogatandók szerződéses jogaik gyakorlatában és részesítendőek-e e végből helyhatósági segédletben és ha igen, mily módon? Főszolgabíránk e részbeni rendezés, míg egyfelől lehetővé teszik, hogy a jogaikat drágán szerzett regale bérlelők jogos igényeiket teljesen érvényesíthessék másrészt azonban elejét veszik, hogy az előjárók és főképen az adófizető közönség — a mi iránt eddig sok és jogos panaszk merültek fel — szükségletlen zaklatásoknak ne legyenek kitéve. Főleg községi jegyzők érezzük e téren az erre vonatkozó törvények elégtelenségét és bizonyosságát. Mert a munkával kellőleg elhalmozott notárius, ugyszintén a községi előjáróság számtalan és a legtöbb esetben ok nélkül zaklatásoknak van kitéve, hogy kizárólag nevezett bérlelők részére a község bátran berendezhetne időhöz-órához nem kötött rendőri hivatalt. Végre is a törvény rendel — s tagadhatlan méltányosan — községi előjáróság tartozik, a regale-

vagy fogyasztásiadó-bérlelőnek szükség szerint segédkezést nyújtani, csak a formáról: mily módon? és a körülményekről: mikor? és hol? említést nem tesz. Pedig ezek igen lényeges és fontos kellekek szemben azon általán tapasztalt tényre, hogy a községi előjáróság rendszerint a törvény legelőnyösebb ismereteivel sem bír, miért is ez — kihez szokás szerint első sorban fordul a regale- vagy fogyasztásiadó-bérlelő — könnyen törvénytelen eljárásra és cselekedetekre is birható. Ezek és egyéb számos kérdés vitatása és megbeszélése tárgyát képezte a reggeli 10 órától délutáni 1 óráig tartó ez évi első értekezletnek, mely alkalommal, belátva a járási jegyzői értekezletek szükséges voltát, annak időközönkénti és rendszeres megtartása elhatározott. Az értekezlet után, a főszolgabíró vendégszerető asztalánál folyt a „tanácskozás“ a késő éjjelig, az egyetértés és kedélyesség legszébb akkordjai mellett s hiszem, hogy a jelen voltak szíveikben azon érzéssel távoztak haza, hogy a gondviselés még sokáig tartsa meg számunkra szeretett főszolgabíráinkat, ki járásában már oly sok alkalomkor mutatta nemes iránybani törekvését.

Gyászhir. Baján Lichtenstein Izrael az ügybuzgó, fáradhatlan tanító, főgymnasiumi és polg. iskolai hitoktató, élete 59-ik, és tanítói áldásos működésének 41-ik évében rövid szenvedés után jan. 20-án elhunyt.

Helyreigazítás. Lapunk mult heti számában a Bajmokon f. hó 12-én megtartott bálról adott közleményünkben tévedésből kimaradt Schubertky György neve, aki szintén felülfizetett a jótékony célra 1 frttal.

Halálozás. Bajmokon f. hó 21-én temették el nagy részvét mellett Schön Mátás tekintélyes polgárt, ki éveken át mint községi virilis-képviselő és iskolaszéki tag a közügyek terén áldozatkész példaadással sokat lendített. Megjelent temetésén az egész községi előjáróság, az iskolaszéki, a tanítótestület s a községi képviselők majdnem teljes számban.

Az ó-becsei polgári magyar dalkör e hó 19-én — vasárnap — délután tartá évi rendes közgyűlését, melyen a tagok majdnem teljes számban jelentek meg. Miután alelnök felolvassa elnöknek levelét, melyben meg nem jelenhetéséről értesít, a gyűlést megnyitottnak nyitáitja. A jegyzőkönyv felolvasása után egy tag kérvénye intéztetett el. Ezután a jegyző olvasta jelentését a lefolyt évről, melyből kiemelhetjük, hogy a dalkör bir 6 alapító, 25 pártoló és 26 működő taggal; hogy az egylet a lefolyt évben két hangversenyt és három másnemű mulatságot rendezett; hogy megalakította kebelében a működvelői társulatot, mely már ezidig is két előadást rendezett. S miután még a tagokat további önzetlen és buzgó működésre kérte, jelentését a kör elzetésével befejezte. Következett volna a számvizsgáló bizottság jelentése, de mivel a könyveknek teljes átvizsgálásával nem készüthettek el, a jelentés tudomásul vételével a választmány bizatott meg. Az előterjesztett költségvetési előirányzat változatlanul elfogadtatott. Most alelnök tisztársai nevében lekötözött és kéri a felmentés megadását. Korelnöktől megválasztott Keszler Simon, jegyzőktől: Brunner József és Sándor György. Beadott 19 szavazatlap. Korelnök a következő eredményt hirdeti ki: elnök: Fetter János, alelnök: Keszler Simon, jegyző: Fárba József, pénztáros: Osztrogonácz Ferenc, szertáros: Benedek Mihály, ügyész: dr. Grünbaum Pál. Választmány: Sándor Gy., Gállé Emil veje, Gállé Dániel, Deininger L., Svoboda A., Szabó J., Pokrécz F., Pabrosy L., Tribl Gy. Számvizsgálók: Brunner J., Bachman B., Arvai F. — Ugyanekkor alakítottat meg a kilenc tagu szini osztály is következő tagokból: Kovács Ferenc igazgató, Jódal Gyula intéző, Obaleczky Gyula jegyző, Györy László, Kubina István, Fárba József, Keszler Simon, Osztrogonácz Ferenc, Sándor György. — Ezután Györy és Osztrogonáczból álló bizottság küldetett ki az elnök fölkeresésére és a közgyűlésbe hívásra. Néhány pere mulva meg is jelent Fetter és megköszönve a beléje helyezett bizalmat, igéri, hogy az egylet további felvirágoztatása érdekében töle telhetőleg mindent el fog követni. Zajos eljenzés között foglalta el ezután az elnöki széket és a tárgysor nyolcadik pontját tette megbeszélés tárgyává. Határozatott, hogy a farsang háromnapok utolsóján tombolával egybekötött bál fog rendeztetni. Ezzel az ülés véget ért. — s. —

Eljegyzés. Herez Bernát bajnai néptanító f. hó 21-én eljegyezte Schlosz Ignác új-bábszai tanító kedves leányát, a bájos és szeretetreméltó Malvina kisasszonyt.

O-Morovicán, a rom. kath. híveket a kegyuri válság kérdése foglalkoztatja. Ugyanis a regalejogynak az állam által való megváltása arra bírta az ó-morovicai közbirtokosságot, hogy mint a rom. kath. templom és iskola meggyura egy alap letétele, az átadása által egyszer s mindenkorra megváltsa magát a kegyuri terhek viselésétől. Nevezett közbirtokosság ugyanis eddig a kegyuri kiadásokat a regale-bérletből fedezte. Saját jól fölfogott érdekében a tavaly megtartott közgyűlésen azon határozatot hozta, hogy az államtól kapandó megváltási összegből 16 ezer forintot, valamint 1/2 telek földet átad az egyházmegyei hatóságnak olykép, hogy 6000 forintot még egy 1/2 telek föld vétessék meg, hogy így a lelkésznek a közbirtokosságtól járt évi 315 frt helyett 1 telek föld jusson; a kántor és harangozóknak járt évi 68 50 kr fedezésére a fönti 16 ezer frtnyi alpból 1500 frt; továbbá az iskolának iskolaadó fejében évente fizetett 150 frt fedezésére 2500 frt, és végül a templom és plébánialak főtartására 600 frt fordítassék. Valóban dicseendő gondolkodás és nemes tett a mai hitközönség világában. Azonban, amint értesülünk, az egyházmegyei hatóság kevesli a templom főtartására ajánlott összeget, mert kombinációba kívánja vétetni a templomnak netáni alapjából való fölépítési költségeit is a leteendő alap meghatározásához. Csak hogy ez szerény nézetünk szerint tulnag követelés; mert tekintve, hogy a kegyuraság az átadás előtt kötelezi magát mind a templomnak, mind pedig a plébánialaknak teljes jókarban való kijavítására és részben megnyitására; tekintve továbbá azt, hogy a boltives templom 10,000, a kis plébánia lak 1000 frtban van biztosítva: a 6000 frt alap 4 1/2 % kamatja nagyon is elég az évi javításokra. Vagy azon hitben ringatja talán magát az egyházmegyei hatóság, hogy ha ezen épületek akár háboru, akár földrendes folytán teljesen elpusztulnának, a most már különféle vallású és részben elszegényedett egyénekből álló közbirtokosság — a följánlott egyezség meghiusultával — azokat fölépítené? avagy fölépíteni képes volna? Bizonyára nem. — Azért nagyon is előnyösnek is találom a nemes gondolkodású kegyuraság által följánlott alapösszeget, mert ez által biztosítva lenne a templom és plébánialak időn-

kinti tatarozás
lőben nagy
javulna némli
bázmegyei hat
kegyuraság
viciál. rom. kat.
plomukat min
lekész a meg
baduljon. Fgy

Ügyvé
köz- és váltó
megkezdette.

Új álla
gyicán állomá
állampolgársá
tőségű, a szok
alispán kezébe

Ügyvé
árvaszéki tiln
elemi iskola m

Peleskei
tos, hogyan t
lőnböző (?) da
házat csinált.

bohózat, így t
turgia nem sz
ad mondani, h
nem a „kittin
ajándékozhatta
veszt énekes, s
belőle a szinpa

Az minde
a divatot, hogy
tínó énekes o
tikus“, „unaln
attól tartanék,
ezzel is, mint a

Deák Pét
mazandó darab
az alakokban i
az a mentsége
szerepe volna b

Bagi, B

ugyan ilyes fer

Thurán

azon, hogy ilye
kellő számmal,
tékot akarván
nap a „Bácsk
kardoskodott. A
hogy követelt
egy sem lesz a
róla, akkor ped
akarnuk — de
és azt sem kap
rakoztató, küll
helyezték szomo
hogy a zombori
számmal jöttek
több darabot má
alkalmunk e szit
és abból követke
mat, költői nyelv
lehet egészen me
érdekes, vonzó,
lyek után kedvt
nyira éreztük, h

Az előadók
emelhünk. Bag
nay is, és e k
fordulván meg a
jünk. A szerepd
nál, amely vers
jambus elhibázás
a költői hasonlat
valatban hallan,
szereplő teljesen

A főszeren
tendők. Nagy V
nem sem mond
Mevisz Borbála s
vagy inkább nag
játékára annyira
meg jobban akar
puszta fény“ ról
népesoportolás
milyen csak vagy
mellett állhat me
got a harmadik
azon a keskeny
nem szőljanak és
nős fizikai fogalm
tal vélik melynek
és együtt kell agy
val, hogy ugyan k
lehet, akármilyen

Rip. Közöns

és tudva azt, hogy
kezelében lesz, mélt
mely a színházat
Ezen várakozás tel
dag darab minden
nem az? — élénk
legszebb dal közü
került Halma yne
szenv szokott tít
ellen van az a kif
adta az aggot, de
hitte, hogy Rip, d

Két kis hely
repét: Augenfeld
veiket, hát ha 25
jól fog esni a Bács

Ha ezen gond
leumok keltettek f
eljutunk az egyszeri
irák meg mindig,
de azt sohasem írja

kinti tatarozására szükséges költség, és ezenkívül a különben nagyon is szegényül ellátott lelkészi állomás is javulna némileg. Erősen reméljük azért, hogy az egyházmegyei hatóság böles megfontolás után megköti a kegyurasággal az egyezséget, s így biztosítja ómorovicai róm. kath. szegény háza számára azt, hogy templomukat mindenkor tisztán és rendben tarthassák, és a lelkész a megélhetés nehéz gondjaitól némiképp megszabaduljon. Figyélő.

Ügyvédi iroda megnyitása. Sztrilich Mihály köz- és váltó-ügyvéd, ügyvédi gyakorlatát f. hó 13-ánál megkezdte. Lakása Apolló-utca 36. szám alatt.

Új állampolgár. Spindler Adolf, jelenleg Rigyicán állomásozó es. és kir. huszárszázados, a magyar állampolgársági kötelekbe lépett, s mint petrováci illetőségű, a szokásos esküt a napokban tette a vármegyei alispán kezeibe.

Ügyvédi irodát nyitott Rezsny János, nyug. árvászeki ülnök, Széchenyi-körút Eirich féle ház (az elemi iskola megett) 234. sz. alatt.

Színház.

Peleskei — azaz Tyukodi Lőrinc — csodálatos, hogyan tévesztí az ember össze a két annyira különböző (?) darabot, mint Deák Péter jutalomjátéka, telt házat csinált. Az áll a színlapon, hogy „kitűnő énekes” bohózat, így tehát olyan műfaj, melyről eddig a dramaturgia nem szólt. Ha nem így volna címezve, merném azt mondani, hogy bohózatnak ugyan elég bolond, hanem a „kitűnő” jelzővel valami nagyon jókedvű adakozó ajándékozhatta meg. De még énekesnek is nagyon keveset énekes, sőt alig hiszem, hogy énekes halott legyen belőle a színpadi sikerek országában.

Az mindenesetre előnyös lenne, ha idővel behoznál a divatot, hogy a jelzőket a névjegyre nyomassuk: „kitűnő énekes bohózat”, „bájos özevény”, „szellemes kritikus”, „unalmas udvarló”, „60,000 frtos lány” stb., csak attól tartanék, hogy ép oly visszaélések történnének ezzel is, mint a bohózat címénél.

Deák Péternek több izlés nem ártott volna a jutalmazandó darab megválasztásában. Közhelyekből (meg az alakokból is) összetakolt csinálmány, melynél még az a méntsége sincs, hogy valami fontos vagy halás szerepe volna benne.

Bagi, Bodrogi és Szilágyi említendők, ha ugyan ilyes féremnél érdemes játékok méltatni.

Thurán Anna. Még a gazolin is elkecseregett azon, hogy ilyen darabhoz a zombori közönség nem jött kellő számmal, és nem égett, mintegy nagyobb nyomtatékot akarván adni azon vezércikknek, mely ugyanaz nap a „Bácskában” a gázvilágítás behozatala mellett kardoskodott. A világítás kérdésénél az az álláspontom, hogy követeljünk villamos világítást, mert lát egyébként sem lesz a dologból, minthogy irunk és beszélünk róla, akkor pedig sokkal szebb, ha villamos világítást akarunk — de nem kapunk, mintha gázt akarunk — és azt sem kapunk. Egyelőre a szemet kellemesen szórakoztató, különböző alakú és nagyságú petroleumlámpák helyezték szomorú világításba azt az elszomorító tény, hogy a zomboriak Thurán Annához oly nagyon csekély számmal jöttek el. Pedig szebb, ügyesebb színvételű eretibb darabot már rég nem volt, és alig lesz egyhamar alkalmunk e színpadon látni. Kiindul indokolt alaptól és abból következtetéssel tovább szöve a bonyodalmat, költői nyelvezettel, melyet csak olvasva és hallva lehet egészen méltányolni, korrekt, egyöntetű, mindvégig érdekes, vonzó, teljes egészet nyújt. Az egyes szép helyek után kedvtünk lett volna kitérni a szerzőt, annyira éreztük, hogy itt az övé az érdem nem az előadók.

Az előadók gondos készülését elismeréssel kell kiemelni. Bagi szerepét nagyon jól tudta, úgy Breznay is, és e kettőn, mint a darab két középpontján fordulván meg a siker kérdése, azt teljesen mondhatjuk. A szereptudás, mindenkor érdem, de ilyen darabnál, amely versben van írva, létkérdés, mert egy fél jambus elhibázása is sérti a fillet. Annál jobban esett a költői hasonlatokat, csengő alliterációkat gondos szavaltatban hallani, ahol a szerep emelte a szereplőt, és a szereplő teljesen érvényesítette a szerepet.

A főszereplők mellett Halmay és Földváry említendők. Nagy Vilmához, aki ellen rendesen semmi kifogás sem mondható, most az a megjegyzést, hogy a Mevisz Borbála szenvedélyességének festéséhez nem elég, vagy inkább nagyon is sok a kiáltás. A szereplők jó játékára annyira számított a rendezőség, vagy pedig azt még jobban akarta kiemelni, hogy a kíl „hü pompa, pusztá fény”-ről épenséggel nem gondoskodott. Diszletek, népszerűsítés, ruházat sat. mind oly hiányos volt, a milyen csak vagy nagyon jó, vagy nagyon rossz játék mellett állhat meg. Mire való volt a népség, katonaságot a harmadik felvonásban egypárszor le-fölzaklatni azon a keskeny börtönajtón, hogy lejöve, egy kukkot sem szóljanak és ismét visszatérjenek? Az is különös fizikai fogalmakra vall, hogy a börtönt csak az által vélik mélynek föltüntetni, ha a lejárás belül van, és együtt kell agódnunk minden egyes fölkapaszkodóval, hogy ugyan kijut-e. Hiszen azért az ajtó földszintes lehet, akármilyen mély is a börtön.

Rip. Közönségünknek nagy kegyben áll ez operette és tudva azt, hogy a két énekes szerep Kiss és Halmayné kezében lesz, méltán várt az a diszes számú közönség, mely a színházat egészen megtöltötte, sikertült előadást. Ezen várakozás teljesült. A zenei szépségekben oly gazdag darab minden ismert énekrészt — és ugyan melyik nem az? — élénk tetszés kísérte. A sok szép, szebb és legszebb dal közül, a harmadik felvonás lejárójára sikerült Halmaynének legjobban. Kiss dalai a rokonszeny szokott tündetésével találkoztak és csak játéka ellen van az a kifogásunk, hogy nagyon pipogyanak adta az aggot, csaknem sirva mondta, hogy eddig azt hitte, hogy Rip, de most már maga sem tudja!

Két kis helyi kapacitás adta a kis gyermekek szerepét: Augenfeld Etel és Kempfner Nátán; kiirjuk neveiket, hát ha 25 év múlva jubilálni akarnak és akkor jól fog esni a Bácska mai száma.

Ha ezen gondolatot — melyet a ma divatos jubileumok keltettek föl — következetesen tovább fűzzük, eljutunk az egyszeri kis lány okoskodásához, hogy miért írják meg mindig, valahányszor egy híres ember meghal, de azt sohasem írják meg, ha valami kapacitás születik!

Dr. Pataj Sándor.

Néhány szerény észrevétel

az „Ó-Becs és Vidéke” ez évi 3. számának közgyűlési referációjára.

Szeretem a tisztá bort, nem annyira inni, mint inkább töltetni. Azért ha valaki az én palackomból tölt, szintén óhajtom, hogy tisztán töltse más poharába; aki aztán keverni akarja, keverje tetszése szerint önmaga.

A gyűlési referens az én palackomból való töltés módján beszél egy helyen, de nem önt tiszta bort, t. i. nem olyat, a minőt az én palackom foglal magában, hanem keverten tölti át az „Ó-Becs és Vidéke” tárcájának poharába, midőn azt mondja:

„Nekem az iskolaszék kérelmében az nem tetszett, hogy petitiójának igazságát azzal okolja, hogy mert a görög keletiek kaptak, azért adni kell nekünk is.”

Ez teves felfogás. Aki hermeneutikát vagyis írásmagyarozati tudományt tanult, az tudja, mily lényeges különbség van az occasio dicendi, (a szózási alkalom) és az argumentatio (megokolás) között. A szerbeknek megszavazott iskola csupán szózási alkalom volt az ó-becsei magyar iskolaszék előtt a négy új iskola kérésére; a megokolást vagyis argumentációt a tankötelesek és az iskolába járó tanulók tuluagy számából s a törvényből merítette, mely egy egy tanteremre nézve megszabja a számot s a különböző felekezeti iskolák fenntartására fordított költségekben igazságos arányt kíván. (1868. XXXVIII. t. c. 25., 34. és 44. §§.)

Ha a referens ur meg akarja maradni elvetett véleményénél és azt kérdené tovább: miért nem kérte hát az iskolaszék már előbb is a négy tanterem felállítását? inhol erre is megadom a feleletet.

12 év óta azon tapasztalást tettem Ó-Becsen, hogy semmi sem nehezebb, mint magyar iskola megszavaztatása és fölépíttetése. Ezen idő alatt három új iskola emeltetett: a Szabó Sándor által vezetett belvárosi, az Osztrogonác Ferenc által vezetett szállási és most áthelyezett külvárosi és a Fárás József által vezetett külvárosi. Mindannyiért éveken keresztül kellett küzdeni és a két utóbbinak mai napig sincs épülete. Szabó Sándor iskolája talán szintén nem volna még kiépítve, ha esetleg a telektulajdonosnak nem áll érdekében telkén tudni a nem sikerült neki magánjávért az egyes képviselők — barátságukat bírván — pártfogásukat is megnyernie, és telkét a községgel megvétnie.

Még eddig minden magyar iskola ellen föllebeztek vagy szerbek, vagy izraeliták, vagy magyarok, sajnos, hogy még magyarok is, nem mondom rosszakarattól, hanem hibás felfogásból.

Ily körülmények közt a r. k. iskolaszék lépésről lépésre akart volna haladni s addig, míg ezen függőben levő iskolalapítések ki nem vitetnek, nem gondolta cél-szerűnek újabb iskolák kérését, mert azok megszavazását a legvakmerőbb bizalommal sem remélhette; felsőbb hatósághoz azonban mindig hű kimutatást küldött az iskolák túltöltöttségéről, rendesen is, az egyes föllebezések folytán külön felhívásra is.

Most azonban látva a szerb iskola megszavazásánál a képviselőtestület nemességét, felhasználádnak vélte a kedvező alkalmat.

Igy áll a dolog, az occasio dicendi (szózási alkalom) és az argumentumot (megokolást) kellőleg megkülönböztetve.

Qui bene distinguit, bene docet. (Aki jól különböztet, jól tanít), tartja a közmondás.

Egy szerb képviselő böles mormogással az ellen is szólt, hogy az iskolaszéki átirat föllebezést emlit, és ezt „mumus”-nak nevezte. Ez is gyenge megkülönböztető képességre mutat. A föllebezés nemcsak emlitve van az átiratban, hanem egyenesen meg is van benne téve azon megokolással, hogy a szerb iskolára vonatkozó határozat a magyar 4 iskola emelése vagy nem emelése iránt hozandó határozattal együtt jusson a felsőbb hatóság elé, jóváhagyás végett elbíráltatás céljából; mert ez igen lényeges dolog. A föllebezés nem „mumus”, hanem törvényadta jog s ezen esetben közelebből tétetett.

Még az előjáróság viselkedése ellen is lehet szót emelni. Két esküdt egy hetivásáros napon végigjárta az iskolákat és feljegyezte: hány gyermek van a tanító felvételi naplójában beírva, akik aztán csekély kivétellel járnak is rendesen, ha csak az előjáróság nagyon lanyhán nem bának a mulasztókkal, és hogy hányat talált tényleg az iskolában? Es ezen utóbbi számra alapították a határozatot, 4 iskola helyett kettőt szavazva meg. Pedig hetivásáros napon s ily influenzás* időben egyetlen egy napi tapasztalás nem lehet irányadó.

Szülök József.

A nemzetiségek.

Vagy:

Horvát, oláh, tót, szerb és németiség!
Legyen velünk áldás és békeség!

(Részlet a Ferenczy József szerkesztése alatt megjelenő Magyar Mesemondó 37-ik számú, 4 kros füzetéből. Kiadja Mehner Vilmos Budapestben, a magyar nép számára.)

Édes hazánk földjét többféle nép lakja.
Több nemzetiségű apraja és nagyja.
Vajjon miért van ez? mi az oka ennek?
Nem megy a fejébe sok magyar embernek.
Ki azt óhajtaná: lenne mind egyszálig
Magyar a lakója, a ki csak pipál itt.
Ki kényerét eszi, kristály vizét issza,
Meg a borától sem vonja magát vissza,
Itt örökök földet, vagy itt vesz magának
S gyűjti a sok bankót a kifizának:
Lenne bár magyarrá a familiájuk.
A mint kezd gagyogni, beszélni a szájuk,
A mint kezd dobogni a szívük, ne másért:
Magyar fi, magyar lány — a magyar hazáért!

Oh te, édes álom! magyar ember álma!
Bár belőled semmi, soha el ne szállna!
Bár valószínűtlen teljesen, egészen!
Ha nem is egy nyelvben, de egy szent érzésben:
A honszeretében. — hogy ki e hont lakja,
Kire itten sűt le a jó isten napja.

* Két tanító most is influenzában szenved.

Mig lelke el nem száll, porrá nem lesz teste:
E földben csupán a magyar hont szeresse!

Ez édes álomból beteljesült már sok.
Kevesebb a régi visszavonás, átok.
Fajbéli gyűlölet, harag, féltékenység
Már nem oly dühöngő, bár ki nem veszett még.
Hogy eltompuljon már azok minden éle.
Édes magyar népem, oda működjél te!
Es hogy e munkában el ne lankadj soha,
Hogy ne esüggesszen a nemzetiség soka.
Tartsd mindig észvedben, soha el ne feledd:
E többféle nép itt hogyan keletkezett.
Fölemel, vigasztal, bátorít a tudat,
Hogy a Gondviselés szent kezére mutat
E nemzetiségek itt találkozás.
Figyélj hát mesémre — a históriára.

Hontoglaló Árpád hogy bejött e földre.
— Ragyogó diésőség marad ez örökre! —
Nemcsak egy nép volt itt, melylyel megütközött.
A négy folyó mentén, a hármas hegy között:
Laktanak itt bizony különféle népek.
Ejszakra bolgár-szláv, Dunán túl a német.
Keletre oláhok, tótok meg nyugatra,
Tiszán túl a földet kozár nép uralta.
A Drávától délre laktak a horvátok,
Bánságban meg ismét a bolgár-oláhok.
Mind e népek később ily neveket nyertek:
Németek, oláhok, tót, horvát és szerbek.
Hát ezek a népek már akkor itt voltak,
Kik e földön mostan sok helyen lakoznak?
No, nem éppen annyit, mint a mennyi most van.
Mert ujak is jöttek újabb századokban.
De a magjuk itt volt, mi türes-tagadás.
Nem lehet titkolni: tudjuk mi, tudja más.
S minek is titkolni? hisz szerencsénk előbb,
Később büszkeségünk abban gyökerezék.
Mert nem egy fő alatt egy nagy szövetséget,
Képezt mind külön fejedelemséget.
Külön vajdaságot, már a hogy neveztek,
Mi elősegíté mindannyiuk vesztét.
Mert Árpád mint a sas hogy lecsapott rájuk,
Mehült rá a vérök, minden porékijok,
A gyors támadásra haláira ijedtek,
Segíteni egymást éppen elfeledtek.
Bármily diéső volt hát a honszerzés harea,
Nagyon jó volt mégis akkor a magyarrá.
Hogy e haza földén annyi népek laktak. —
S ez diésőséget is hozott a magyarnak.
Mert vajjon mit vélték, mennyi volt a száma
Árpád népének, tán milliókból álla?
Bár lett volna annyi, bár lett volna oly sok,
Elkerültünk volna több kegyetlen sorsot,
Ugy le nem vert volna a török a tatár —
Es hirtűnk az egész világra szólna már.
Kevesen voltak ok, nagyon is kevesen,
Mindössze sen többen, csak ötszáz ezeren!
S nem hadviselőkből telt ki csak e szám is:
Benne volt az agg, nő, kis fiu, kis lány is.
Még a csecsemőt se véve ki a sorból —
De mind hősök váltak ám a harcokból!
Meküzött egy tizzel, lenyilazott százat,
Es — utód, légy hálás! — megszerzék hazádat.
Ötszáz ezer nyi nép, szinte hihetetlen! —
Ur lett milliókon, nyolcon vagy kilencen.
S még nagyobb diésőség, akár kétszer annyi,
Hogy felettük mindig ur tudott maradni.
Mert ki csak egy népet jól kormányoz, vezet,
Már azt is diéséri a hű emlékezet,
Hát a ki meg többet egytűvé tart, annak,
En istenem, oh mondd, milyen nevet adjak?
Egytűvé hoz karddal, fényes diadallal,
Egytűvé tart észszel, erős akarattal.
Osztó igazsággal és nem bilinesekkel:
Az a fejedelem félisten, nem ember!
Ezt a drága földet így szerzék meg Árpád
Es így alkotá a magyarok hazáját.
Emberséges módon bánt a lenakokkal,
Megbarátkozott ő az idegen szókkal,
Nem szűrték a szemét idegen szokások,
Nem bántá: az istent hogy imádják mások.
Nem törődött: máson hogy milyen az öltöny —
Hanem az ur ő volt a megszerzett földön!
Neve lett a honnak: magyarok hazája,
Az egész világ e névről ismert rája,
E névről diéserte egész világ szája.
E név diésősége szült egész világra,
Mert a böles kormányzat, mit elkezdte Árpád,
Szaporitá gyorsan a magyarok számát.
Nem csupán a jólét, tej és méz folyása
S új magyar leventék, szűzek sarjadása
Lett a jövendőnek alapja, forrása:
Az lett a magyarnak minden jó néptársa.
Növelte ez számát a had erejének
S részesévé lön sok fényes diésőségnék.
Megnövelte számát a munkás kezéknék
Es osztályosára lön a jó életnek.
Egységes országgá az új hon így vála —
Árpádnak, Árpádnak zengjen örök hála!

A hogy ő elkezdte, utódi folytatták.
A hódot népeket itthon békén hagyták,
Csak az országon túl, csak ott öldöklének.
Ott rettegek őket az idegen népek.
Igy kalandozták be Közép-Európát,
Altaluk így pusztult Frank- és Olaszország.
Igy robogtak újabb s újabb esataterre.
Sok hadi zsákmánnyal dúsan hazatérve.
Mig be nem fogadta Géza fejedelem
A keresztény hitet bölesen és nemesen,
Nemzetét óhajtván szelidebbé tenni
Es a művelt népek sorába emelni. —
S míg nem jött utána, nap az ég boltjára,
István, a magyarok legelső királya.

Nem hiába mondtam, nem hiába napnak,
Igazán csak véle viradt a magyarnak.
Mevolt már hazája, de éj fötde még be,
A pogány vallásnak sűrű sötétsége.
O szilárditá meg a keresztény hitet,
Géza csak megkezdé, mit ő felépített:
A magyar keresztény anyaszentegyházat.
Ot áldja ezért már hosszú kilene század.

Ezen épülethez még egyet emelt fel.
 A hol igazságot osztott szent kezekkel.
 A hol elrendezte ur és szegény sorsát —
 S virágozott, szilárdult, gyarapult az ország.
 A művelődés még mit hozott magával?
 Iparost, kézművest külföldről százával.
 Ezekből lettek a városi polgárok.
 Többféle nép . . . sebj! szükség vala rájuk.
 Hisz a magyar addig csak barmot tenyésztett.
 Férfia mást tenni nem akart, nem értett.
 Igaz! még vadászott, no és még halászott.
 Akár mulatságból, akár mert muszáj volt.
 A művelődéssel mindinkább megérték
 Az idegeneknek tudása értékét.
 Szent István parancsát mindinkább fogadták
 S nyelvükért azokat nem is bántalmazták.
 Oh, dicső király te! szent első királyunk!
 Nagy szellemed előtt leborulva állunk.
 A miket te tettél, ezredekre szól az.
 Emberség, igazság, nagy bölcsesség volt az!
 Mily bölcsesség van csak ezen egy pár szóban.
 Mit fiadnak irtál testamentomodban:
 Hogy azon ország, mely egy nyelvű s szokású,
 Gyöngye és mulékony, — mert rövid látású.

Többféle nyelv bizony többet mond és beszél.
 Egyik ezt, másik azt, — gondolatot cserél;
 Így mit egyik nép tud, a másikkal közli.
 Ez amant hasonló munkára ösztönzi.
 Így megy ám az ember előre, nem bátra —
 S jutott taligáról vasut kocsjára.
 Lassú dereglyéről sebes gözhajóra.
 S mi mindenne, isten a megmondhatója!
 Aztán tartd eszedben, soha se feledd el:
 A hány nyelvet beszél kiki, annyi ember.
 De hogy rászoktassad erre ám a szídat.
 Más nemzetiségnek ne fordítsd a hátad.
 Könnyű az angolnak vagy a franciának,
 Kiknél egy a nyelve az anyaországának;
 Népük milliói negyven avagy ötven.
 Mig mi hat és félnél ma se vagyunk többen.
 S más nemzetiséggel tizenöt összesen.
 Amazokhoz képest még így is kevesen.
 Az angol s francia hát a külpeknél.
 Gyarmatokban tanul nyelvet többet egynél.
 De tanul, — s szokásban szinte tanulékony.
 Így a birodalmuk nem gyöngye s mulékony.
 Bezzeg nekünk nem kell nagyon messze menni.
 Csak a szomszédunkkal szóba ereszkedni.
 Akár a Hanzival, akár a Jásóval.
 Szegény Janóval is — barátságos szóval.

Támogassuk egymást, ki ezzel, ki azzal,
 S megleszünk erőben, erős akarattal.
 Ezt gondolta István, magyarok királya,
 Mikor élt s mielőtt szent sírjába szálla.

Háborús század jött, hogy lehúnyta szemét.
 Számos küllaború s párthare következék.
 Német eszászárokkal, betörő kunokkal.
 Pogány felkelőkkel, testvérkirályokkal.
 Legtöbbször magyar volt a győztes kifelé.
 És ez hatalmunkat nagyban híresztelé.
 Nemesak híresztelé, ki is terjesztette.
 Határa e honnak kiment a tengerre . . .
 Az egyik hódító király **Szent László** volt.
 Egész Horvátország akkor kapesolódott.

Könyves Kálmán szerze majd ily dicsőséget:
 Ő hódította meg a tenger melléket.
II-ik Béla is elment Boszniáig.
 Söt he Boszniába — s hódított Rümáig.
 A pogány vallás is megtört már egészen.
 A sok trónviszály is esendesülő felben.
 Hogy új század viradt **II-ik Gézával**,
 Kiterjedt országgal — s kevés lakójával.
 Hej! a sok hare ennek számát lepasztá!
 Volt elég a földből s még se tett gazdaggá.
 Mert munkás kezekből volt kevés leginkább,
 Földet művelőkől s kik az erdőt irtják.
 Kik a közséklákat porrá szétcsapdosák.
 S mélyes mélyükből az ércet felhozzák.
 Kincset a kincstárnak, kenyeret a népnek.
 Vasat a vitéznek, söt meg a kenyérnek.
 Láta Géza, látta a sok szép vidéket
 S fájdalommal látta a néptelenséget.
 Nemesak próbaképen kell már itt segítni,
 De munkást, kézművest nagyban telepíteni.
 S hozta a szászokat, hozta a flandrokat,
 Éppen nem keveset, hanem inkább sokat.
 Vitte Szepességbe, 24 városba.
 Vitte a bányákba, le a földgyomorba.
 Be Erdélybe, Deésre, Napy-Szeben s Radnára.
 Nem hejehujára, mindenütt munkára!
 Erdőket irtottak, utakat nyitottak.
 Sok kereskedésbe, mesterségbe fogtak.
 Falukat tákoltak, sok várost emeltek, —
 Bizony ez országnak nagyon sok jót tettek.
 — Lehet-e kívánni munkát csak úgy ingyen?
 Parancsoljon ember s fizessen az Isten?
 Vagy a fizetést a nagy harangra kenni,
 Mely mindig adós és nem lehet perelni?
 Géza királytól is rút dolog lett volna,
 Ha az érdemet nem jutalmazta volna,
 De megjutalmazta, dicsérni kell érte.
 Kiváltságot adott munkájuk fejébe.
 Többfelől állt az, mért beszéljem sorra?
 Csak egyre terek rá, csak a földolagra:
 Megmaradhatott a nyelvük és szokásuk.
 Ezért olyan szászok még most is a szászok!

Hej! de fájós hely az, hova tapintottam!
 Addig tapogattam, míg oda jutottam.
 De sokszor feltépték azt önnönkezőkkel,
 Oktalan gyanúval, féltékenységgel.
 De sokszor megbánták, megsérték a magyart!
 Bár csak hazafiság volt, a mit ez akart.
 S hej de oda vágott sokszor meg a magyar!
 Ha a félreértést nem fogta fel hamar.
 No de hagyjuk abba, ne politizáljunk.
 Okuljunk a multon s a jövő munkáljunk.
 Legyünk jó barátok s hazafiak váltig.
 Mind e hon fiait, életünk fogytáig.

Dömötör Pál.

Gabonaüzlet.

Január hó 23-án.

Külföldi és budapesti megbízóink, tartózkodó vétel-
 kedve újabb eredményeket eredményezett ugyan, a fo-
 galom azonban ennek következtében a legkorlátoltabb
 határok között mozog, miután a termelők a már látott
 árakból engedelményeket tenni nem akarnak. Okoskodá-
 suk annál is inkább alaptalan, mert valószínű, hogy a
 beállt enyhe időjárás folytán az árunkalatt nagyobb lesz,
 mi újabb árhanatlanok lesz okozója. Hangulat nyo-
 mott marad.

Mai áraink:

Buza 70—75 klgig minőség szerint	7.00—7.50
Zab	6.80—7.00
Tengeri	4.10—4.15
Bab	5.50—6.00
Árpa	5.50—5.60
Köles	4.40—4.50
Kendermag	11.00—12.00

Időjárás: enyhe.

Naptár. Január.

Havi és heti nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
24 Pént.	Timotheus	Timotheus	12 Tatiana
25 Szom.	Pál fordul.	Pál ford.	13 Hermyl
26 Vas.	E 3 Polyk. p.	E 3 Polyk.	14 G 2 Sabbas
27 Hétfő	Ar. sz. Ján.	Margit	15 Pál Theb
28 Kedd	Nagy Károly	N. Károly	16 Péter sz.

Felölös szerkesztő: **Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS.**
 Helyettesíti:
 Laptulajdonos és kiadó: **BITTERMANN NÁNDOR.**

HIRDETÉS.

5. szám.
1890

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az apatini tekintetes kir. járásbíró 1885/6884 számú végzése által Heumann Lipót bogojevai lakos végrehajtó javára, Badits Imre bogojevai lakos ellen 30 frt tőke, ennek 1888. év május hó 28. napjától számított 6% kamatai és eddig összesen 71 frt 48 kr perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 650 frtra becsült 3 ló, 2 koca, szarvasmarhák, sertések, jágány, sertésöl s egyéb gazdasági eszközök álló ingóságok, nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 5936/1889. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Bogojeván a községhezánál leendő eszközzésére 1890. évi február hó 8. napjának délutáni 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladtni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Apatinban, 1890 évi január hó 21-én.

Oláh János,
kir. bir. végrehajtó.

184. szám.
kig. 1890.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye bajai járásban a vaskuti körövisi állomás lekötésénél folytán betöltendő lévén, arra ezennel pályázat nyitattik.

A körhöz, melynek székhelye Vaskut, Bált-Monostor község tartozik, összesen 7447 lakossal.
 Évi fizetése Vaskut községtől 315 frt 88 kr, Bált-Monostor községtől 120 frt; nappali látogatási díj 30 kr, éjjeli 50 kr, halott kénylésért 20 kr, és szabad lakás.
 A körövisi tartozik Bált-Monostor községben hetenkint egyszer megjelenni, hová a község által a székelyhölrd díjtalanul szállittatik.

Felhivatnak mindazok, kik eme állomást elnyerni óhajtnak, hogy az 1876. évi XIV. t. c. 143. §, illetve az 1886. évi XXII. t. c. 73. §-a értelmében szabályszerűen felszerelt kérvényeiket a hivatalnál bezárolag folyó évi február hó 5-éig annál inkább nyujtsák be, mert a később érkezett kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

A választás folyó évi február hó 13-án d. e. 10 órakor fog Vaskuton a községhezánál megtartatni.

Kelt Baján, 1890. évi január hó 14-én.

Latinovits Gyula,
főszolgabíró.

3—2

Hirdetmény.

A zombori 4846. sztkvben 1108—1110 hr. sz. alatti Pell Mór nevére felvett felsővárosban fekvő ház szabadkézből eladó.

Bővebb tudósítás kapható aolirott ügyvédnél

Dr. KRONITS ISTVÁN,
ügyvéd.

Zombor, 1890. Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomdájából.

Ad 515. sz.

1889.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a hódásági kir. járásbíró 2741. számú végzése által Steinberg Ignác budapesti lakos végrehajtó javára Wischt István ellen 240 frt s járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 385 frtra becsült 71 kefélt, 75 vadász, 38 kemény, 40 gyermek, 100 paraszti gyapju kalap és bolti állványokból álló ingóságok 240 frt tőke, ennek 1889. évi április hó 15. napjától járó 6% kamatai, eddig összesen 23 frt per-, végrehajtás-kérelmi és foganatosítási, továbbá árverési hirdetési költség erejéig nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 4652/1889. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Hódásági községhezánál leendő eszközzésére 1890. évi január hó 27-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladtni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Hódásághon, 1890. évi január hó 10-én.

Ruszován Péter,
kir. bir. végrehajtó.

6476. szám.
tkvi. 1889.

Hirdetmény.

Bogyan és Vajszka községek, valamint az utóbbihoz tartozó **Zsiva sziget** telekkönyvi betéteinek szerkesztésére kirendelt bizottság közhírré teszi, hogy az 1886. XXIX. törvényekben előirt helyszini eljárás végett **1890. február hó 3-ik** napján a községben megjelenend.

Felhivatnak emnélfogva:

1. mindazok, a kik a községben lévő valamely ingatlanhoz a telekkönyvi állással szemben tulajdoni jogot tartanak, hogy a mennyiben az eljárt bírósági kiküldöttnek az arra vonatkozó okiratokat át nem adták, tulajdonjoguk bekebelezését a fent kitett határidőig a telekkönyvi hatósághoz intézendő szabályszerű beadvány útján kieszközöljék; vagy az 1886. XXIX. t. c. 15—18. §-ai értelmében az átírásra szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak, és azokkal igényüket a bizottság előtt annak a községben teljesítendő működése folyama alatt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átíráshoz telekkönyvi tulajdonos az átírási jogügylet létrejöttét a bizottság előtt szóval elismerje, és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert ellen esetben jogait czen elnyös uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illetékeltengedés kedvezményétől elesnek;

2. mindazon jelzálogos hitelezők, és azok, a kiknek javára, egyéb nyilvankönyvi jogok vannak bejegyezve, de a bejegyzett követelések, illetőleg egyéb nyilvankönyvi jogok tényleg már megszüntek, ugyszintén az ilyen bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztés kérelmeznek, vagy a törlési engedély nyilvánítsa végett a szerkesztő-bizottság előtt megjelenjenek, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Hódásághon, 1890. január 12-én.

A telekkönyvi betétszerkesztő bizottság:

Vajda, **Tepliczky,**
kir. telekkönyvvezető. 3—3 kir. albiró.

332. szám.
1890.

A bezdáni előjáróktól.

Árverési hirdetmény.

Bezdan község határában, az 1882. évi XX. t. c. 2. §-ával a nagyobb birtokosok részére biztosított jogok fentartatása mellett a vadászati jog, a leltés napjától kezdődő s 1895-ik augusztus hó 15-ik napjáig terjedő 6 egymásután következő évre **folyó január hó 26-ik napjának délutáni 4 órakor** a községhezánál tanácsstermben nyilvános szóbeli és zárt írásbeli ajánlati árverésen a legtöbbet ígérő illetve ajánlatnak a lóhaton való vadászhatás korlátlan megengedésével két részletben t. i. a kigyóstól keletre és nyugatra fekvő részletben bérbeadatik.

A részletes föltételek a községhezánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Bezdanban, 1890. évi január hó 22-én.

Bosnyák János, **Oberreiter Szilveszter,**
jegyző. bíró.

4924. szám.
kig. 1889.

Pályázati hirdetmény.

Kis-Hegyes községben elhalálzás folytán megüresedett községi irnoki állásra ezennel pályázat nyitattik. Ezen állás javadalmazása évi 350 frtból áll. Felhivatnak pályázni szándékozók, miszerint Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottságának 61887. szám alatt alkotott szabályrendelet 9. §-a értelmében felszerelt, sajátkezűleg irt folyamodványukat 1890. évi január hó 25-éig hozzámmannival is inkább nyujtsák be, mert a később érkezők figyelembe vétetni nem fognak. Választási határnap **1890. évi január hó 30-ik napjának d. e. 9 órája** Kis-Hegyes községhezánál kitűztetik.

Topolyán, 1889. évi december hó 9-én.

Császár Péter,
főszolgabíró.

XIII.

ELŐH
Egész évre
Fél évre
Negyed évre
A lap szelle
küldemények
nek, anyagla
donosnak

Egyes szám ára

kasztva változat
mények megállá
gyakorlat mara
legelőltetménye
mányok birtokos
urbéres házak t
zódések — tekin
könyvileg igazol
pitása nélkül, ho
eladására jogos
jog átruházására
Tekintettel a
felfogásokra, hely
tető közönséget
tetni, hogy jog
De különösen éri
telkeseket és zsel
zaikat elidegenítv
ban a házhoz tar
nem kötötték. Me
ges birtokában va
56. §-a alapján a
sleges peres eljár
Most pedig a
fontos tulajdonjog
káros szabálytal
Ezen szabálytalan
delmes eljárások
okait, melyek a b
telekkönyvi átalak
nyokkal is összefü
mívelő közönségne
birtok képeznén, e
dezéseknél mielő
A fölvetett ké
jából, melynek lény
mával érvényesítet
kénjtében kulminál
által jóváhagyott
okolásából kell ki
házak tartozékait —
telekkönyvi bebizon
feltétlenül a belsősé
tünőleg igazságtalan
delmék ezuttal idez
rórnak előadott oka
LIII. t. c. 56. §-án
intézkedésnek megre
Köztudomás sz
megrendíthetetlen a
séget kizáró valódisá
den ezeken történe
lem retortáján szüret
bírói rendelet alapján
retes tény az is, ho
teljesített telekkönyv
esetben felelnek meg
— a tulajdonjog te
megfelelően — a rég
megillető helyeikre il
Tagosításoknál —
változott birtokvisz
a régi tényleges bir
a régi telekkönyvekbe
kítások foganatosítá
illetéktelen félre val
sikerülhetnek. Más
földterületeknek egy
a tulajdonjogot az 18
alappán — tekintettel
változásokra — az el
bíró állapítja meg.
dási tábla segélyével
utolsó képviselői név
felsorolva — összeha
nyomoztatnak ki, mel
gükhöz semmi kétség